

821.161.2
Б81

Олег
БОНДАР

ПОЧВАРА

УДК 821.161
В81

В81 **Бондар О.**
Почвара : роман. — Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. —
344 с.
ISBN 978-617-520-010-0

Дві жінки, дві протилежності: потвора і чарівна красуня. Їх об'єднує ненависть до людей і жага вбивати. Першою спонукає помста через власну нікчемність, і вона піддається емоціям, інша вважає себе вищою істотою і підпорядкована холодному розуму. Горе чоловікам, яких звела з ними доля, бо результат один — смерть.

Жахлива пожежа в студентському гуртожитку, що сталася кілька років тому, звела долі журналіста Сергія, його колишнього колеги Андрія, працівниці музею Ельвіри та сільської вчительки Марини. Для кожного з героїв знайомство обернулося трагедією. Але розпочалася ця історія значно раніше. Чверть століття тому під час облоги на вовчицю-перевертня Павло застрелив свою дружину. Душа загиблої не відшукала спокою і потребує помсти, зняряддям якої вона обрала свою дочку.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-010-0

© Бондар О., 2021
© Видавництво Ліра-К, 2021

Пролог

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ ТОМУ

Василя підстрілили незадовго до Різдва.

Зима того року видалася суворою, снігу навалило майже під дахи. Сполучення з райцентром ніякого. Коли надходила потреба, доводилося добиратися пішки, через ліс. Однак за такої погоди — надто ризиковано. Подейкували, що кілька сміливців наважилися, навіть називали — хто, але назад вони не повернулися. Начебто замерзли десь по дорозі.

Збиралися організувати пошуки, та потім з'ясувалося, що син Надії ще з осені подався до міста на заробітки, а Кунделишин приймак Петро, один із тих, кого називали пропалим, взагалі нікуди не дівся. Як завше, перебував у запої, тому й не з'являвся на людях. Можливо, й ще когось не вистачало, однак більшість селян майже не полишала власних обійсть, тому достеменно ніхто не знав.

Ближче до Нового року зненацька потеплішало, настала відлига. Сніг осів, розтікаючись брудними калюжами, а далі знову вдарив мороз і скував його міцним настом. Тепер можна було пересуватися по твердій кірці, мов по кризі, й не тонути по коліна в заметах. Борисович, голова сільради, наважився вивести службового УАЗика й проклав колію до селища. Народ одразу повалив до райцентру, оскільки свого магазину в селі давно не було, а натуральне господарство всіх потреб не задовольняло.

Утім прокладеної колії трималися лише спочатку. Навпростець через ліс, хоч і не так зручно, та все ж майже вдвічі коротше. Поодинці, звісно, не наважувалися, йшли гуртом, щоб і веселіше було,

та й безпечніше, бо голодної для звіра пори вовки збилися в зграю, і їхні сліди інколи траплялися навіть біля сільських подвір'їв.

Потім натрапили в лісі на тіло хлопчика. Не місцевого, але то вже не мало значення. Позаяк хлопчик не просто замерз у снігу, його горло було роздерте хижаком, немов вирване зовсім.

Невдовзі відшукав свою смерть і Кунделишин Петро. Ніхто не відав, якого дива він на ніч подався з двору, напевне, зовсім мозок втратив, але вранці його знайшли мертвим на узліссі, майже поряд із селом, і також із розідраним горлом. Сніг навкруги загиблого видавався яскравою червоною плямою, і ця яскравість різала очі.

Поряд із тілом чітко розрізнялися вовчі сліди. Надто великі, як для звичайного хижака. Хтось згадав, що в повний місяць чув страшне виття, а ще хтось наче й бачив жахливу звірюку.

Заточилися розмови про перевертня.

На Василя почали дивитися скоса. Він, хоч і сімейний, жив із дружиною, а дочка навчалася в місті, завжди вживався селянам «білою вороною». Похмурий, ніколи зайвого слова не скаже, і енергетика від нього — хоч тікай і ховайся, підійти страшно.

Згадали старі перекази, начебто дід Василя був справжнім вовкулаком.

Коли стався черговий напад, уже безпосередньо в селі, на щастя, стара Марія устигла сховатися в хаті, а звірюка задрав лише теличку, влаштували облаву. Усі, хто мав зброю (а в селі в кожній хаті водилася рушниця) вирушили до лісу.

Василь також подався з гуртом, але повернутися назад йому не судилося.

Мисливці-невдахи божилися, що стріляли у вовка. Звісно, ніхто їм не вірив.

Міліція розбиралася довго й прискіпливо, та врешті-решт списали все на нещасний випадок і справу припинили. Так — зручніше: тіло Василя було вщент нашпиговане дробом, конкретного винуватця відшукати неможливо, а садити за ґрати півсела якось занадто.

* * *

На початку весни Павло, сусід Василя, привів додому дівчину: красуню, яких у селі зроду не водилося.

Горда, струнка, чорноока, з довгим темним волоссям, котре ледь не досягало осиної галі. Витончені риси обличчя й тендітна фігурка, мов у фарфорової статуетки, більше пасували вродженій

панянці, аніж сільській жінці. Та й у містах таких, напевне, відшукати непросто. Бо, окрім природної вроди, було в ній таке, що одразу вказувало на породу і ніяк не вкладалося у визначені шаблони. Майже невловиме, воно, скоріше, вгадувалося, ніж перебувало на видноті, й, тим не менш, становило її стрижень, основу, яка домінувала, упевнено беручи гору над усім іншим.

Хто вона й звідки взялася Павло не розповідав. Він узагалі був мовчуном.

На той час йому вже перевалило за тридцять, і люди подекували, що, мабуть, він хворий, коли досі не знайшов собі пари. Мама також добряче шкулила, мовляв, усі ровесники давно одружені, лише він живе бобилем. А вона вже старенька й хоче мати онуків.

Та, попри це, прийняла майбутню невістку холодно й неприязно. Відчула в ній недобре.

— Василева кров, — мовила вороже, оглянувши дівчину з ніг до голови.

Дівчина нічого не відповіла, лише мовчи пронизала поглядом, і стару одразу заціпило. Вона хутко зникла з очей і далі уникала не те що розмовляти, а навіть стрічатися з невісткою.

Павла таке цілком влаштовувало. Молодята поселилися в літній кухні й жили сім'єю, хоча офіційно оформляти стосунки не поспішали. Тож і розмови ходили недобрі. У селі ж лише дай привід, кожен у кожного на видноті, а цікавинки трапляються не кожного дня.

Ялозили тему, аж поки знову не об'явився хижак.

Сталося це також узимку, коли випав перший сніг. Спочатку звір полював лише худобу, йому вдавалося проникати в замкнені хліви, але невдовзі апетит розігрався. Стару Кунделиху знайшли на її ж подвір'ї із перегризеним горлом. Усе навколо було залите кров'ю, а величезні сліди звіра-вбивці вели до лісу.

* * *

Якось, прокинувшись серед ночі, Павло не застав поруч дружини. Це його не схвилювало, Марія була вагітна, і її часто ганяло до вітру. Він не раз шпетив, що в такому положенні не соромно й на відро сходити, однак, його доводи не сприймалися. Марія, наперекір погоді, продовжувала бігати до дощатої будки, яку продувало всіма вітрами.

Почекавши трохи, Павло й незчувся як знову заснув.

Така сама історія повторилася й наступної ночі, а далі — знову. Врешті-решт, Павло переборов сон, вибрався з-під теплої ковдри, натягнув валянки, накинув кожуха й вийшов на подвір'я. Не те, щоб надто тривожився, схотілося провітритися, та й цигарку випалити не завадило б.

На вулиці не надто холодно, поросив дрібний сніжок, у небі палав величезний диск повного місяця, добре освічуючи все навкруги. Не дочекавшись дружини, Павло подався до вбиральні й з подивом переконався, що там порожньо. Це вже ні в які ворота не лізло. Під कुщем за такої погоди не присядеш.

Павло повернувся до дверей літньої кухні, уважніше оглянув сніговий покрив і таки розгледів майже занесені снігом сліди. Вони вели до хвіртки, а далі зникали. Замість них виднілися невиразні круглі ямочки. Павлові заманулося довідатися, куди вони ведуть, однак місяць сховався за хмарою, сніг повалив густіший, і незабаром сліди зовсім зникли.

Усю ніч Павло просидів біля вікна, не зімкнувши очей. А коли під ранок скрипнула хвіртка, мерщій роздягнувся, сховався під ковдрою й прикинувся сплячим. Він про все здогадався, однак навіть не натякнув дружині про свою підозру. Надто кохав Марію, аби необережним словом порушити своє щастя.

Змирився, пустив на самоплив. Нехай буде, як має бути.

Того ж дня знайшли розідрану Кунделиху, й люди почали говорити про облаву.

Павло зарікся, що не спатиме й не спустатиме з дружини очей. Та попередня безсонна ніч далася взнаки, а може, дружина якись чар напустила, він і сам не учувався, як його здолав сон.

Прокинувся вночі. Побачив, що Марії немає, поспіхом одягнувся, схопив рушницю і вибіг на вулицю. Уже наближався до хвіртки, коли почув далекі постріли. Серце обірвалося від незворотного, від передчуття біди, яка вже сталася і яку неможливо відвернути.

Минувши околицю, Павло наближувався до узлісся, як раптом з чагарнику вимахнула назустріч величезна чорна тінь. Звір був поранений, шерсть на ньому злипалася від замерзлої крові, по іклах стікало темне й густе: слина чи, може, також кров. Очі вовчиці палали несамовитою люттю.

Павло відчув, що звір, ким би він не був насправді, себе не контролює й ось-ось накинеться на нього. Інстинкт самозбереження

взяв гору, він навіть не втямив, як підняв рушницю і натиснув на спусковий гачок.

Пролунав постріл, вовчицю відкинуло назад. На якусь мить Павлові здалося, що він побачив перед собою Марію, але потім мара щезла, вовчиця жалібно заскавчала й, зрошуючи все довкола кров'ю, поволі поповзла до найближчих кущів.

А Павло в знеможі опустився на сніг і гірко заплакав.

* * *

Голова сільради Степан Борисович затримався у райцентрі, та ще й добряче випив, однак нічна поїздка його не бентежила. Ніч видалася напрочуд ясною, дорога добре накатана, тож проблем з управлінням УАЗика не виникало.

Він не вперше сідав за кермо напідпитку і не вважав таке за крамолу. Державтоінспекції на сільських дорогах зроду не водилося, що хтось потрапить під колеса — малоймовірно, тим паче вночі. Тут і вдень людей побачити проблематично. А щодо можливої аварії, то вже, як доля вирішить, вона володарка над усіма і навіть тверезих не завжди жалує. А п'яних, кажуть, сам Бог береже.

Від'їхавши пару кілометрів від селища, Борисович зупинив автомобіль. На узбіччі ріс зручний кущик, а потреба виявилася надто нагальною, аби зволікати.

Він уже майже впорався, коли дещо незвичне привернуло увагу, здається, почув писк та й начебто ворушилося щось за кілька кроків.

Повертатися до машини за ліхтариком зайве, місяць світив яскраво, мов прожектор. На ходу застібаючи штани, Борисович рішуче ступив у кучугуру і поволі, вгрузаючи інколи по коліна в розсипчастий від морозу сніг, подався на звук, аби задовольнити цікавість.

— Та нехай йому грець... — мимоволі вилаявся, коли побачив на снігу голе немовля, видно, щойно народжене, бо пуповина не обрізана як належить, а кумедним шнурком метлялася на животу.

Дитятко немов не помічало лютого холоду, весело дригало ніжками й щось стиха белькотіло, начебто вело захопливу бесіду саме із собою незрозумілою малечєю мовою.

Бачене було неймовірне й геть не вкладалося в голову. За всіма ознаками малятко давно мало перетворитися на крижану бурюльку. Але, напевне, в нього був надто сильний Янгол-охоронець.

— Що ж це коїться? Яка падлюка посміла таке вчинити?

Борисович безпорадно озирнувся, однак жодної живої душі не побачив. Лише голий степ, устелений сніговою ковдрою.

Роздумувати було ніколи. Він підхопив немовля на руки, міцно притиснув до себе й мерщій понісся до автомобіля.

На території районної лікарні володарювала безпросвітна темрява. Навіть місяць не міг пробитися крізь заліплені снігом крони дерев. Як зазвичай, у селищі на ніч відімкнули електроенергію.

Борисович ледве ноги не повідбивав, поки на його стукіт з'явився заспаний і не зовсім тверезий черговий лікар. Дізнавшись, у чому справа, забідкався, не знав, що треба робити. Врешті-решт згадав, що в пологовому відділенні є молода породілля, яка, можливо, згодиться погодувати дитину.

— Ти того, дивись мені, головою за дитину відповідаєш, — пригрозив наостанок Борисович і, пообіцявши повернутися вранці, аби оформити заяву в міліцію, покинув лікарню.

У душі його все закипало від гніву.

«Це ж якою падлюкою треба бути, щоб народити дитину й викинути її посеред степу. І як тільки таких земля носить?» — подумки обурювався він, неухважно слідкуючи за дорогою, що весело відблискувала в яскравому світлі фар.

Він уже наближувався до знайомого кущика, коли напереріз автомобілю метнулася чорна тінь.

Автомобіль струснуло від сильного поштовху. Борисович, не усвідомлюючи того, устиг добряче розігнатися. Він різко натиснув на гальмо, автомобіль пішов юзом. Почав вивертати кермо, однак було пізно. Колеса наткнулися на якусь перешкоду, знову трусонуло, і автомобіль почав валитися набік у глибокий кювет.

Останнє, що побачив Борисович, — яскраву заграву на обрії.

Він ще встиг усвідомити, що горить лікарня. Аби вилятися вголос, сил не вистачило, в очах потемніло і все, що відбувалося, втратило для нього будь-яке значення.

А потім загорівся й автомобіль...

ЧАСТИНА ПЕРША

ВІРТУАЛЬНА КРАСУНЯ

3 жовтня 2015 року
Газета «Рідний край»

«Вночі у дев'ятиповерховому студентському гуртожитку сталася пожежа. З вогню вдалося врятувати 18 людей. Ще 49 евакуювали.

Про кількість загиблих говорити зарано. На місці події виявлено близько десятка обгорілих тіл, ідентифікувати їх поки що не вдалося. Ще троє людей загинули, вискочивши з вікон охопленої полум'ям будівлі.

У повідомленні прес-служба ДСНС області вказується:

«Горів сьомий поверх гуртожитку по вулиці Студентській. Через сильне задимлення рятувальникам довелося працювати в апаратах захисту органів дихання. Щоб потрапити до приміщення, пожежники вибили вхідні двері.

Гасили вогонь за допомогою водяного ствола. Роботу ускладнювала нульова видимість, токсичність газів, а також складне планування коридорів та сходів гуртожитку.

До ліквідації пожежі залучили п'ятнадцять одиниць техніки ДСНС та понад сотню рятувальників.

Як стало відомо з неофіційних джерел, того вечора в гуртожитку святкували студентське весілля.